

Handhavingsprogramma 2016

Inleiding

Voor u ligt het handhavingsprogramma voor het jaar 2016. Dit programma is het eerste programma dat onder het nieuwe Beleidsplan Vergunningverlening, Toezicht en Handhaving 2016-2018 is opgesteld. In het beleidsplan beschrijft het college de meerjarige beleidsmatige keuzes voor vergunningverlening, toezicht en handhaving.

In dit programma beschrijft de gemeente de inzet voor het jaar 2016. Het programma beschrijft per handhavingsthema een aantal speerpunten, op hoofdlijnen de reguliere taken en haar werkwijze van toezicht.

Handhaving is een onderwerp dat momenteel sterk in beweging is. Ontwikkelingen volgen elkaar in een hoog tempo op. Als belangrijkste zijn te noemen de privatisering van de bouw, invoering van de wet vergunningverlening toezicht en handhaving (VTH) en de Omgevingswet. Maar ook vergroten van de burgerparticipatie en het voorkomen van juridische procedures zijn belangrijke opgaven uit het coalitie-akkoord.

Voor de goede orde wordt vermeld, dat toezicht en handhaving met betrekking tot leerplicht en sociale zekerheidswetgeving geen onderdeel uitmaken van dit programma. Ook de vergunningverlening en toezicht op vergunde bouwwerkzaamheden tijdens de bouw maken geen onderdeel uit van het programma.

Opbouw van het Handhavingsprogramma 2016

Toezicht en handhaving zijn ondergebracht bij drie afdelingen van de sector Veiligheid en Handhaving. In onderstaande paragrafen is per afdeling uitgewerkt waarop de gemeente zich gaat richten. Bij iedere afdeling wordt een aantal reguliere taken uitgelicht en de speerpunten voor 2016 benoemd. Ook wordt toegelicht hoe het toezicht is georganiseerd.

1. Onder de afdeling Gebruiktoezicht vallen de toezicht- en handhavingstaken die voortvloeien uit de wet- en regelgeving op het gebied van bestaande bouw, ruimtelijke ordening, funderingen, brandveiligheid, kinderopvang en horeca en handhavingsthema's die onder de het taakveld 'openbare orde' vallen.
2. De afdeling Straattoezicht is verantwoordelijk voor de toezicht- en handhavingstaken die voortvloeien uit de Algemene Plaatselijke Verordening (APV) en de Afvalstoffenverordening. Andere thema's die bij deze afdeling zijn ondergebracht zijn onder andere jeugdoverlast en parkeren.
3. De afdeling Havens en Vaarwegen draagt zorg voor een vlotte, veilige en doelmatige afwikkeling van het scheepvaartverkeer. Binnen het takenpakket van deze afdeling vallen onder andere het toezicht op de beroeps- en recreatievaart.

De gemeente is wettelijk verplicht jaarlijks inzage te geven in de beschikbare capaciteit. Voor 2016 is de volgende capaciteit beschikbaar.

Afdeling	Functie	Inzet fte (bezetting)
Gebruiktoezicht	juridisch	3,83
	toezichthouders	11,64
Straattoezicht	juridisch	1,00
	boa's	21,78
	fiscale toezichthouders	5,6
Havens en Vaarwegen	havenbeambten	6,89

Tabel 1.

Uitvoering van gemeentelijke toezichtstaken door anderen

Niet alle toezichtstaken worden door de gemeente zelf uitgevoerd. Zo is het volledige takenpakket op het gebied van milieu- en bodemtoezicht ondergebracht bij de Omgevingsdienst Noordzeekanaalgebied (OD NZKG). Het toezicht op het brandveilig gebruik van bouwwerken is ondergebracht bij de Veilig-

heidsregio Zaanstreek-Waterland (VrZW). De GGD Zaanstreek-Waterland controleert alle kinderdagverblijven, naschoolse opvang, peuterspeelzalen en gastouders.

Calamiteiten en actualiteiten

De ervaring leert dat het werkveld van handhaving dynamisch is. Voor milieu, horeca, bestaande bouwwerken en openbaar water wordt hiertoe 10% van de beschikbare capaciteit gereserveerd. Voor toezicht in de openbare ruimte wordt hier 7% van de capaciteit gereserveerd. Deze inzet is niet beschikbaar voor nieuwe taken, maar voorziet in een structurele behoefte om in te kunnen spelen op (dreigende) calamiteiten en actualiteiten.

Hoogte dwangsommen en lengte begunstigingstermijnen

In het Handhavingsprogramma 2015 heeft de gemeente voor de meest voorkomende overtredingen de hoogte van de dwangsommen en de van lengte begunstigingstermijnen vastgesteld. Voor het bepalen van de hoogte van de bedragen en de duur van de termijnen is aangesloten bij de geldende landelijke richtlijnen. De vastgestelde richtlijnen gelden ook voor 2016.

Wat gaat Straattoezicht doen in 2016?

Hoe het toezicht is georganiseerd ?

Wijk- en gebiedsgericht en informatie gestuurd.

Via dagelijkse inzet controleren toezichthouders op betaald parkeren. Ook de buitengewoon opsporingsambtenaren (boa's) houden dagelijks toezicht (ochtend en middag ploeg). Per dag controleren zij 6 wijken. Dit doen zij rijdend, fietsend en lopend. De wijkgerichte inzet van de boa's gebeurt op basis van informatie en prioriteiten. De prioriteiten worden aan de wijken gegeven op basis van beschikbare data van: meldingen van burgers, eigen kennis en inzetverzoeken. Door al deze informatie te bundelen kunnen de boa's meerdere hotspots in een wijk tegelijk aanpakken. In gebieden waar veel overlastmeldingen/klachten vandaan komen, wordt extra ingezet totdat het nalevingsgedrag weer acceptabel is.

Reguliere taken

Fout parkeren

Focus toezicht

o.a. fiscaal parkeren, parkeerverboden, parkeren op fietsstroken en groenstroken, parkeren bij in- en uitgaan van scholen, verkeersveiligheid in de wijk bij evenementen, parkeren bij herinrichting-projecten en de blauwe zones.

Overlast fietsers en fiets parkeren

Verkeerd geparkeerde fietsen in het centrum en bij de stations. Actief aanspreken van fietsers. In Zaanstad verwijderen van fietswrakken. Op de bruggen door rood licht rijden/onder de slagboom door lopen of fietsen.

Verkeerd aangeboden afval

Dagelijks wordt ingezet op het onjuist aanbieden van huishoudelijk afval in Zaanstad en worden zogenoemde €127 brieven verstuurd aan burgers die hun afval op een onjuiste wijze aanbieden.

Overige Algemene Plaatselijke Verordening en Drank en Horecawet

o.a. langdurig parkeren van recreatievoertuigen en aanhangwagens, overlast honden, registratie van (helinggevoelige)goederen van tweedehands inkoopwinkels, reclame, markten en kermissen en Drank- en Horecawet.

Speerpunten

Pilot jeugd boa's (tot juni 2016)

Focus toezicht/inzet

Een informatie gestuurde aanpak van jeugdoverlast. De gemeente wil groepen en individuen in beeld brengen en haar aanpak daarop afstemmen met hele keten.

Project Afval in Poelenburg

Voort zetten van het in 2015 gestarte gemeentelijke pilotproject. Binnen dit project spannen diverse gemeentelijke diensten zich samen in om de aanhoudende afvalproblematiek in de wijken Poelenburg en Peldersveld te verminderen. Door de afdeling Straattoezicht is 1 fte voor deze pilot vrijgemaakt om te kunnen handhaven op (grof)afvaldumpingen in deze twee wijken. Tegelijkertijd zorgt de afdeling Straattoezicht ervoor dat de afvalproblematiek binnen de wijken Poelenburg en Peldersveld niet verschuift naar de overige wijken binnen de gemeente Zaanstad.

Pilot Ondersteuning horecateam

Tegengaan van overlast (bijvoorbeeld wildplassen en foutgeparkeerde fietsen) in het Damgebied in de late avond en nacht.

Overlast alcohol en DHW

Verkoop van alcohol in supermarkten en slijterijen aan jongeren <18 jaar, gebruik van alcohol door jongeren <18 jaar op hotspot locaties in de openbare ruimte.

Aandacht voor de thema's preventie, burgerparticipatie, maatwerk en informatiegestuurd werken

- Uitvoeren van diverse actiedagen waarbij de boa's de hele dag in een bepaalde wijk aanwezig zijn. Hierbij staan zichtbaarheid en preventieacties om het naleefgedrag positief te beïnvloeden centraal.
- Opstarten van ten minste één handhavingsactie op een station. De actie richt zich niet alleen op fout gedrag, maar ook krijgt gewenst gedrag aandacht.
- Inzet van handhavingscommunicatie bij diverse onderwerpen, zoals boten op de kant bij start van het maaiseizoen en in- en uitpakken van caravans en vouwwagens als de schoolvakanties beginnen en eindigen.
- Uitvoeren van een pilot 'big data parkeren' waar toezichtinformatie en betalingsgegevens worden geanalyseerd om te komen tot een efficiëntere inzet.

Tabel 2.

Wat gaat Gebruikstoezicht doen in 2016?

Hoe is toezicht georganiseerd ?

Bestaande bouw/ ruimtelijke ordening : object- en casusgericht en op basis van meldingen (piepsysteem). Dagelijks ontvangen de toezichthouders digitale meldingen van burgers. Per melding onderzoeken de toezichthouders of er sprake is van een overtreding. Afhankelijk van de soort overtreding en de situatie wordt de melding telefonisch behandeld of volgt er een controle ter plaatse. Vaak gaat het om complexe bouw/ruimtelijke ordening dossiers. Het oplossen van deze dossiers vraagt maatwerk. Soms worden thema's projectmatig aangepakt zoals caravans en woonboten.

Horeca: leeftijdcontroles, op basis van meldingen en gerichte inzet op gebieden en thema's. Zowel overdag als in de avond en nacht controleren de toezichthouders horeca-inrichtingen. De controles zijn gericht op drankverstrekkende horeca zoals reguliere horeca, para-commerciële horeca, slijterijen, supermarkten, cafetaria's. Ook kijken de toezichthouders naar actualiteit van vergunningen, of de terrassenvoorschriften worden nageleefd en letten ze op geuroverlast. Tijdens grote evenementen treden de toezichthouders handhavend op tegen zowel jongeren als ondernemers. Dit om het gebruik van alcohol onder jongeren terug te dringen.

Milie u- en bodemtoezicht . Milieu: risico-, branche- en themagericht en op basis van meldingen. Bedrijven zijn onderverdeeld in risicovolle branches (met name vanwege de opslag van gevaarlijke stoffen en externe veiligheid) tot laag risicovolle branches. De toezichthouders controleren de bedrijven volgens een vaste frequentie op alle milieuthema's zoals geluid, geur, afval, energie en opslag van gevaarlijke stoffen.

Bodem: veldcontroles, surveillance, steekproefsgewijs, administratief en ketengericht. De bodemtoezichthouder houdt toezicht op het uitvoeren van (complexe) bodemsaneringen. Dit doet hij op de saneringslocaties zelf of op basis van ingediende rapporten. Kentoetsing en surveillance hebben als doel illegale saneringen en grondtoepassingen op te sporen.

Brandveilig gebruik : periodiek, objectgericht en projectmatig. De Veiligheidsregio Zaanstreek-Waterland houdt toezicht op het brandveilig gebruik van bestaande bouwwerken. In Zaanstad vallen in totaal 276 bouwwerken onder de vergunningplicht van brandveilig gebruik en gebruiksmeldingsplicht. De bouwwerken zijn onderverdeeld in risicoklassen 1 t/m 4. Waarbij klasse 1 het hoogste risico is en klasse 4 het laagste risico is. De toezichthouders controleren bouwwerken volgens een vaste controlefrequentie van het landelijke Preventieactiviteitenplan (PREVAP).

Kinderopvang . De GGD Zaanstreek-Waterland houdt voor de gemeente Zaanstad toezicht op de kwaliteit van de kinderopvang en peuterspeelzalen. De GGD werkt bij het toezicht op grond van risicoprofielen. Dit houdt in dat een voorziening voor kinderopvang of een peuterspeelzaal via een risicomodel een kleur krijgt toegekend. De kleur bepaalt de mate van zorg bij de locatie. Groen, (geen zorg) via geel, oranje tot rood (grote zorg). Hoe groter de zorg hoe meer en uitgebreider er toezicht zal worden gehouden.

Reguliere taken	Focus toezicht
Funderingen	Monitoren van het zakkingsgedrag van bouwblokken via meetbouten. Actieve communicatie naar bewoners over de zakkingsnelheid van hun fundering.
Bestemmingsplannen	o.a. tijdelijke bouwwerken, het uitvoeren van inventarisaties t.a.v. nieuwe bestemmingsplannen/ontwikkelplannen en toetsen van bouwwerken en percelen aan het bestemmingsplan voor de OD NZKG.
Brandveilig gebruik bouwwerken	De bouwwerken waar verminderd zelfredzame personen aanwezig zijn of gebruik van maken worden door de VrZW bezocht. In samenwerking met de OD NZKG zal de VrZW: <ul style="list-style-type: none"> • de zogenaamde brandweer aandachtbedrijven controleren (bedrijven waar de aandacht is gericht op brandveiligheid); • alle bekende vuurwerkopslagen in de gemeente Zaanstad controleren. <p>In een opdrachtbrief zal de gemeente aan de VrZW opdracht geven voor het uitvoeren van het overige toezicht.</p>
Bestaande Bouw	o.a. BAG meldingen, woonschepen en ophangconstructies van openbare zwembaden.
Meldingen bestaande bouw , horeca en verzoeken van de politie	Reageren op meldingen en verzoeken tot handhaving van burgers en actie ondernemen op basis van de ontvangen verzoeken van de politie om een bestuurlijke maatregel te nemen (bijvoorbeeld het sluiten van een pand).

Reguliere taken	Focus toezicht
Horeca APV/DHW	Aanwezigheid portiers en exploitatie zonder vergunning bij horeca inrichtingen.
Overlast alcohol en DHW	Schenken van alcohol aan jongeren <18 bij commerciële horeca-inrichtingen en para-commerciële inrichtingen.
Kinderopvang	Verwerken van aanmeldingen, uitschrijvingen, verhuizingen in het landelijk register kinderopvang en peuterspeelzaalwerk. Extra inzet op kinderopvangcentra /gastouders die regelmatig overtredingen begaan. De GGD Zaanstreek-Waterland gaat in totaal 138 kinderdagvoorzieningen (kinderdagverblijf, buiten schoolse opvang, peuterspeelzaal en gastouderbureaus) controleren. In een opdrachtbrief zal de gemeente aan de GGD specifiek opdracht geven voor het uitvoeren van het toezicht op de kinderopvang.
Openbare orde en veiligheid	Diverse speerpunten van het Regionaal Informatie- en Expertisecentrum (RIEC), prostitutiebedrijven, Opiumwet en coffeshops
Milieutoezicht	Uitvoeren van in totaal 286 integrale controles bij verschillende branches/bedrijven zoals vermeld in de DVO 2016 en in het programma milieutoezicht Zaanstad van OD NZKG.
Bodemtoezicht	Uitvoeren van 125 veldcontroles bij diverse bodemsaneringen, nazorglocaties en meldingen van grondverzet zoals vermeld in de DVO 2016 en in het programma bodemtoezicht Zaanstad van OD NZKG.

Speerpunten	Focus toezicht/inzet
Handhaven op (illegale) bewoning op bedrijventerreinen	Diverse adressen op het bedrijventerrein Noorderveld waar mogelijk illegale bewoning plaatsvindt.

Project lage prioriteit	Buurtgericht project gericht op o.a. schuttingen of carports n.a.v. meldingen en verzoeken tot handhaving.
Para-commerciële inrichtingen (sportkantines)	Gericht op verkoop van alcohol aan jongeren, < 18 jaar en extra aandacht voor partijen die slecht scoorden bij het testkopersonderzoek.
Middel en grote (muziek) evenementen	Verstrekken van alcohol bij dagevenementen (kermissen, Immer Gerade Aus) waar jongeren worden verwacht. Het terugdringen van meldingen bij evenementen waar muziek wordt gedraaid.

Aandacht voor thema's preventie, burgerparticipatie, maatwerk en informatiegestuurd werken

- Naar verwachting zal in 2016 het gewijzigde asbestverwijderingsbesluit in werking treden (verbod op asbesthoudend materiaal toegepast als dakbedekking in 2024). In 2016 zal de gemeente starten met het actief informeren van eigenaren van asbesthoudende daken, waarvan het merendeel zich bevindt in de landbouwsector. Ook zal de gemeente woningbouwverenigingen en burgers informeren over deze regels.
- Maatwerkbeslissingen op overtredingen waar dat mogelijk is.
- Trainingen communicatie en conflicthantering (vervolg op mediaton-training uit 2015).

Tabel 3.

Wat gaat Havens en Vaarwegen doen in 2016?

Hoe is toezicht georganiseerd?

Gebiedsgericht en informatie gestuurd.

Vanaf een patrouillevaartuig (en soms per auto) houden boa's dagelijks toezicht op het water. Het toezicht voeren zij uit op basis van meldingen en vooraf verkregen informatie. De inzet van toezicht op het water is afhankelijk van:

- het seizoen; in het voorjaar en zomer is er meer inzet bij evenementen, toezicht op de waterrecreanten zoals de cruiseschepen en motorchartervaart en zwemmers. In de winter ligt het accent meer op ligplaatsen en schouwwerkzaamheden.
- het tijdstip van de dag; de ochtend is bijvoorbeeld geschikt voor het uitvoeren van inspectiewerkzaamheden en aanspreken van snelheidsovertreders. De middag en avond lenen zich meer voor controle op de verlichting van vaartuigen en te diep geladen schepen.

Reguliere taken

Focus toezicht

Vaarregels

Gebruik vaarweg en vaarregels, vaarsnelheid, diepgang schepen Wilhelminasluis, gebruik verlichtingen en negeren van verkeersaanwijzingen.

APV

Ligplaats innemen, schepen die zonder vergunning zijn afgemeerd en beschikbaar houden van gereserveerde afmeerplekken voor o.a. cruiseschepen en rijnbotten en naleving van het generatorverbod.

Speerpunten

Focus toezicht/inzet

Vlotte en veilige doorvaart

Actief begeleiden van bijzondere en gevaarlijke transporten over de Zaan.

Snelheid van schepen

Snelle motorboten, waterskiën, watersport zonder schip (zwemmen en van bruggen afduiken) en aanwezigheid reddingsmiddelen op de vaarwegen.

Veilig verloop van evenementen

Aanwezig zijn bij middelgrote en grote evenementen op de Zaan.

Aandacht voor de thema's preventie burgerparticipatie, maatwerk en informatie gestuurd werken

- Organiseren van een netwerkvond voor jachthavens en watersportverenigingen.
- Voorlichting geven aan jongeren over de vaarregels (snelheid).
- Inzet van handhavingscommunicatie bij diverse onderwerpen, zoals openingstijden van bruggen en het gebruik van reddingsmiddelen.

Tabel 4.